

בית ספר, קהילה, וחברה

ד"ר עידית פסט

המחלקה לחינוך

תשפ"ב

קורס מספר 129140510020221

יום ד' 12-14

שעת קבלה: יום ג 12:00-13:00 או בתיאום מראש

אימייל: fast@bgu.ac.il

מטרת הסמינר להבין את הגורמים השונים המעצבים את פרקטיקות בית הספר, את חווית הלימודים והתוצאות של התלמידים. נעסוק ברמות שונות של השפעה על מערכת החינוך, מתרבות, מדיניות ומשפט, דרך העיר והשכונה, וכלה בקהילה וההורים. נשאל מהן הדרכים השונות בהן כל מה שקורה בין קירות בית הספר מתעצב דרך הממשק שלו עם המעגלים האחרים. הסמינר יתבסס על שילוב של עבודה אקדמית עכשווית בסוציולוגיה ובחינוך עם חומרים אקטואליים, תרבות פופולרית, וניסיונם של התלמידים. הסטודנטים יתבקשו לכתוב עבודת סמינר המבוססת על איסוף נתונים בעזרת המתודה אותה יבחרו. בסמסטר א' נלמד את חומרי הקורס ונתחיל את תכנון הצעת המחקר ובסמסטר ב' יהיה ליווי לעריכת המחקר והצגת רפרטים. הציון הסופי בסמינר יכלול הצגת רפרט על מאמרים בסמסטר א', כתיבת הצעת מחקר, הצגת הסמינר ברפרט בסמסטר ב', והגשת עבודת הסמינר.

דרישות הסמינר ופירוט מרכיבי הציון

קריאה והשתתפות פעילה: הסטודנטים נדרשים לקרוא את כל החומרים המוגדרים כקריאת חובה ומסומנים בכוכבית ולהגיע מוכנים לשיעור. **10%** מציון הקורס יינתנו על נוכחות פעילה.

רפרט סמסטר א': במהלך סמסטר א' הסטודנטים נדרשים להציג את אחד מתחומי המחקר תוך סינתזה של המאמרים ברשימת הקריאה והבאת דוגמאות נוספות. הסברים מפורטים ינתנו בכיתה. הרפרט יעשה בזוגות/שלוש ויהווה **10%** מציון הקורס.

הצעת מחקר: בחופשת הסמסטר יתבקשו הסטודנטים לכתוב הצעת מחקר קצרה שתכלול את הנושא, השאלה, השדה והמתודה. הסברים יינתנו בכיתה לקראת סוף הסמסטר. הצעת המחקר מהווה **10%** מהציון בקורס.

רפרט סמסטר ב': במהלך סמסטר ב' הסטודנטים יציגו את עבודת המחקר שלהם עם נתונים ראשוניים. פרטים והנחיות יינתנו במהלך הקורס. הרפרט יהווה **10%** מהציון הסופי.

עבודת סמינר: **60%** מהציון הסופי יינתנו על עבודת הסמינר. הנחיות מפורטות להכנת העבודה יינתנו במהלך השיעורים.

ציון בונוס: במהלך סמסטר א' יתפרסמו שאלות חשיבה על חומרי הקורס במודל. סטודנטים שיענו על השאלה או יגיבו לסטודנטים אחרים באופן רציני לפחות חמש פעמים, יקבלו ציון בונוס של חמש נקודות.

ציון עובר בקורס הינו 70.

הצהרת קורונה

יתכנו שינויים באופן ההוראה בהתאם למצב הקורונה באותה העת ובכפוף להחלטות הממשלה, האוניברסיטה ולשיקול דעת המחלקה.

הצהרת מגוון וסבלנות

הקורס שואף לתמוך בכל סטודנט וסטודנטית ללא קשר למוצא לאומי, דתי או עדתי, מצב כלכלי, מגדר, נטייה מינית, דתיות, גיל, נכות או לקות למידה, ארץ מוצא, עמדה פוליטית, או כל מאפיין אחר שמשמעותי עבור היושבות והיושבים בכיתה. ברצוני לאפשר סביבה של כבוד הדדי ומקום לדיאלוג המאפשרים למידה משמעותית ואני מעודדת אתכם לפנות אלי בכל עניין.

תכנית השיעורים ורשימת קריאה

(יתכנו שינויים ברשימת הקריאה במהלך הקורס, במידה ויהיו תישלח על כך הודעה מסודרת).

סמסטר א'

מבוא והיכרות 20.10.2021

27.10.2021

גישות סוציולוגיות לקשר בין קהילה, חברה ובית הספר 03.11.2021

10.11.2021

Arum, R. (2000). Schools and communities: Ecological and institutional dimensions. *Annual Review of Sociology*, 26(1), 395-418.

*Ballantine, J. H., & Spade, J. Z. (Eds.). (2011). *Schools and society: A sociological approach to education*. Pine Forge Press. **Chapter 3**

Braun, A., Ball, S. J., Maguire, M., & Hoskins, K. (2011). Taking context seriously: Towards explaining policy enactments in the secondary school. *Discourse: Studies in the cultural politics of education*, 32(4), 585-596.

Coburn, C. E. (2004). Beyond decoupling: Rethinking the relationship between the institutional environment and the classroom. *Sociology of education*, 77(3), 211-244.

*Farkas, G. (2018). Family, schooling, and cultural capital. In *Schneider, B. (Ed.). (2018). Handbook of the Sociology of Education in the 21st Century*. Springer **pp. 3-38**

Gillborn, D. (2005). Education policy as an act of white supremacy: Whiteness, critical race theory and education reform. *Journal of education policy*, 20(4), 485-505.

Leonard, J. (2011). Using Bronfenbrenner's ecological theory to understand community partnerships: A historical case study of one urban high school. *Urban education*, 46(5), 987-1010.

Meyer, J. W., Rowan, B., & Meyer, M. W. (1978). The structure of educational organizations. In Ballantine, J. H., & Spade, J. Z. (Eds.). (2011). *Schools and society: A sociological approach to education*. Pine Forge Press. **217-225**.

Powell, W. W., & DiMaggio, P. J. (Eds.). (2012). *The new institutionalism in organizational analysis*. University of Chicago press. **Introduction**

מזרחי, נ' (2009). לא רוצים סוציולוגיה: פדגוגיה ללא חברה בשדה החינוך בישראל. אלפיים: כתב-עת בינתחומי לעיון, הגות וספרות 34: 42-64.

*מזרחי, נ' (2017). הסוציולוגיה בישראל לאן? מסוציולוגיה של חשד לסוציולוגיה של משמעות. מגמות נא(2): 69-114.

חוק ומשפט 17.11.2021

Arum, R. (2003). *Judging school discipline*. Harvard University Press. **Chapter 2**

Greene, J. P., & Trivitt, J. R. (2008). Can judges improve academic achievement?. *Peabody Journal of Education*, 83(2), 224-237.

*ניבי, ג. (1995). הפרט, הרשות, ושורת הדין: עמדת בית המשפט העליון בישראל בשאלה של בחירת בית ספר על ידי הורים. המכון לחקר הטיפוח בחינוך.

שיח ותרבות 24.11.2021

Milner Jr, M. (2013). *Freaks, geeks, and cool kids: American teenagers, schools, and the culture of consumption*. Routledge. **Introduction**

Share, M., & Strain, M. (2008). Making schools and young people responsible: a critical analysis of Ireland's obesity strategy. *Health & social care in the community*, 16(3), 234-243.

*פינסון, ה' (2013). שיח ניא-ליברלי ופרקטיקות ריבוד בבית ספר ערבי: שליטה או העצמה? בתוך יונה, י., מזרחי, נ. ופניגר, י. פרקטיקה של הבדל בשדה החינוך בישראל: מבט מלמטה. מכון ון ליר בירושלים הקיבוץ המאוחד.

גלובליזציה ודיפוזיה 01.12.2021

Baker, D., & LeTendre, G. K. (2005). *National differences, global similarities: World culture and the future of schooling*. Stanford University Press. **Chapter 1**

Fast, I. (2016). Understanding educational policy formation: The case of school violence policies in Israel. *Sociology of education*, 89(1), 59-78.

*רסניק, ג' (2009). גלובליזציה של החינוך והבניית שיח ניהולי בישראל. אלפיים: כתב-עת בינתחומי לעיון, הגות וספרות 34: 82-110.

כלכלה ואי-שוויון 08.12.2021

Downey, D. B. (2020). *How schools really matter: Why our assumption about schools and inequality is mostly wrong*. University of Chicago Press. **Introduction**

Lauen, D. L., & Gaddis, S. M. (2013). Exposure to classroom poverty and test score achievement: Contextual effects or selection?. *American Journal of Sociology*, 118(4), 943-979.

*יוגב, א., ליבנה, ע., פניגר, י. (2009). סינגפור במקום כרכור? מבחני הישג בין-לאומיים והגלובליזציה של יעדי החינוך. מגמות מו(3): 337-355.

מדיניות חינוך 15.12.2021

*Booher-Jennings, Jennifer. 2005. "Below the bubble: Educational triage" and the Texas accountability system." *American educational research journal* 42(2): 231-268.

Condrón, D. J., & Roscigno, V. J. (2003). Disparities within: Unequal spending and achievement in an urban school district. *Sociology of education*, 18-36.

Diamond, J. B. (2007). Where the rubber meets the road: Rethinking the connection between high-stakes testing policy and classroom instruction. *Sociology of Education*, 80(4), 285-313.

שכונה וקהילה 22.12.2021

Harding, D. J. (2011). Rethinking the cultural context of schooling decisions in disadvantaged neighborhoods: From deviant subculture to cultural heterogeneity. *Sociology of education*, 84(4), 322-339.

Garner, C. L., & Raudenbush, S. W. (1991). Neighborhood effects on educational attainment: A multilevel analysis. *Sociology of education*, 251-262.

Menahem, G. (2011). The impact of community bonding and bridging social capital on educational performance in Israel. *Urban Education*, 46(5), 1100-1130.

הורים 29.12.2021

Calarco, J. M. (2020). Avoiding us versus them: How schools' dependence on privileged "Helicopter" parents influences enforcement of rules. *American Sociological Review*, 85(2), 223-246.

Wells, A. S., & Serna, I. (1996). The politics of culture: Understanding local political resistance to detracking in racially mixed schools. *Harvard Educational Review*, 66(1), 93-119.

*איכילוב, א., מזאוי, א. א. (1997). בחירה בחינוך ומשמעויותיה החברתיות בקהילה הערבית ביפו. *מגמות*, 421-432 (3).

איך חוקרים את הקשר בין בתי ספר לסביבתם? 05.01.2022

קריאה תיקבע בהמשך.

סיכום סמסטר ודיון על הצעות מחקר 12.01.2022